

Aarhus Teater Cabaretsценen Urpremiere 27. februar 2004

Benny Andersen

Mine sange er flyvende breve

Musikalsk dialog på vers

BREVE TIL DANSKERNE

Humørsvingninger (**Forspil**)

Smil (**3**)

Danmark – et broget foretagende (**15**)

Den danske mand af al sin magt (**15**)

Opvarmningsøvelser – citat (**18**)

Årstiderne (**7**)

BREVE TIL LANDSMÆND

Længsel efter Sverige (**Musikintroduktion**)

Skabssvenskere (**17**)

Lighed (**6**)

Til en flygtning (**20**)

H.C. Andersens land (**13**)

Mit hjertes indvandrer (**18**)

Små mennesker. Store afstande (**8**)

BREVE TIL LIVET

Go' morgen Rosalina (**Musikintroduktion**)

Morgenhymne (**8**)

Virus blues (**12**)

Dosmerseddel (**8**)

Skynd dig langsomt (**20**)

Udtalelse (**3**)

Den exhibitionistiske digter (**15**)

Svante i stormagasinet (**7**)

På høje tid (**3**)

Diæt (**3**)

Må jeg så be om ro! (**8**)

Den travle digter (**5**)

Forår med Rosalina (**M: Povel Dissing**) (**20**)

Fald i staver (**13**)

Et råd til mine børnebørn (**21**)

REJSEBREVE

Kalaallit nunaatat (**trad. grønlandsk arr. Povel Dissing**)(**Musikintroduktion**)

Den danske sommer er ustabil (**20**)

Langt lavere marker (**8**)

Skabsjyde (**21**)

De rigtige mennesker (**3**)

Tiden og storken – citat (**13**)

Rigdom (**19**)

Bo bedre

PAUSE

*Livet er
utroligt
men sandt*

BREVE TIL KÆRLIGHEDEN OG NUET

Vinterelegi (**Musikintroduktion**)

Vendinger (17)

Erfaringer (5)

Tidsel tango (14)

Kærligheden (3)

Den sarte digter (5)

For en sikkerheds skyld (5)

Viden (3)

Sut (2)

Ikke noget særligt (3)

Et hul i jorden (8)

Svante i paradiset (7)

Den håbløse troubadur (**M:Fuzzy**) (12)

Go` nu nat – citat (12)

BREVE TIL FREDEN

Mørkets sang (**Musikintroduktion**)

Beirut eller Ishøj (13)

Ordet fred – uddrag (13)

Afkroge er ikke hvad de har været (18)

Skvalderkål blues (14)

Kære fjender (5)

Denne uvished (5)

Opvarmningsøvelser – citat (18)

Hymne til natten (14)

BREVE TIL NUET – OG DENGANG

Aftentur med Rosalina (**Musikintroduktion**)

Morgenbøn (1)

Tiden (6)

Svantes drikkeviser (7)

Døden (15)

Sorrig og glæde (8)

Stort-småt-sort blåt-blues (**M:Povl Dissing**) (21)

Lidt har også ret (21)

Livet er smalt og højt (8)

En sang om en sang – uddrag (**M:Povl Dissing**) (14)

Verdensborger i Danmark (16)

Hjemme (8)

Løsning på livets gåde (8)

Udsigt i kikkert (12)

---

*Hvor intet andet er noteret, er musikken af Benny Andersen.
Tal i parentes henviser til pågældende digtsamling
i litteraturoversigten.*

*Han ved, hvad der får os til at synge
og fløjte, men også hvad der får os til
at holde op. Nedladende er han aldrig,
men tværtimod utroligt opladende.*

Johannes Møllehave 2003

Den eneste udvej jeg kender
når alting er gået i stå:
at gå hele vejen tilbage
og begynde igen hos de små.
B.A. 1960

Rødvin smager dejligt
hvidvin smager osse godt
når den er god
det er udmærket med sommer
men vinteren har sine sider
hver ting til sin tid
jeg bliver aldrig træt af at cykle
men forsmår derfor heller ikke en god travetur
eller en vogn når det haster
jeg kan ikke se det er noget problem

...

B.A. 1964

Samspillet mellem jeg og overjeg, udspillet på forskellige niveauer, er forfatterens hovedtema.

Han har et godt greb om det oprindelige i mennesket, og han peger på hvorledes det med tiden korrumpes af fordomme og stivnede adfærdsmønstre. Forfatterens sympati ligger afgjort på jeg'ets side. Han solidariserer sig med det enkelte menneske og dets særheder over for den kompakte, intolerante majoritet. Han er på vagt over for "normalitetens" brutalitet, tyranniet i meninger, holdninger og adfærd. Han forsvarer individualiteten, retten til at være som man nu engang er.

Uffe Andreassen 1981

Ånd på mit hjerte og tæl til ti
hør hvor det vågner af glæde.
Vis mig dit ansigt før alt er forbi.
Så er vi begge til stede.

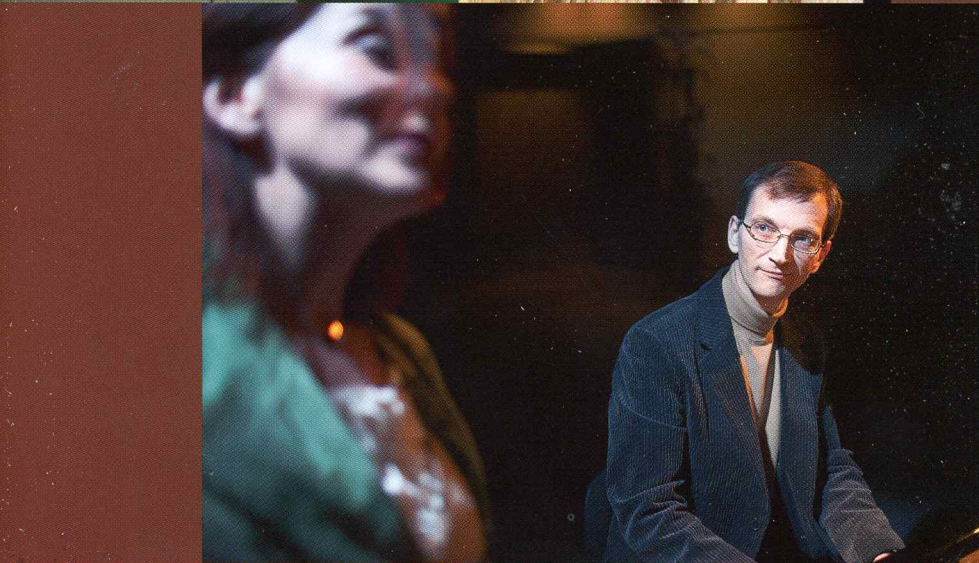
B.A. 1979

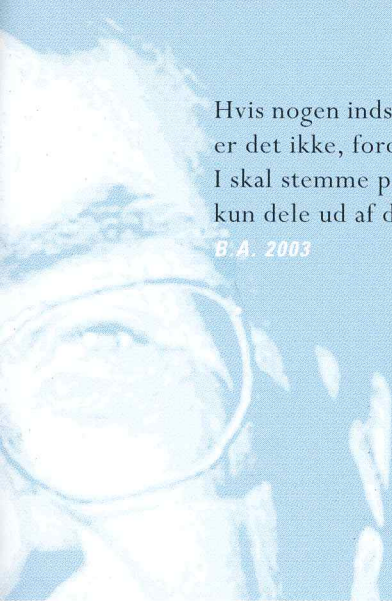
Det mest danske ved ham, sådan som jeg oplever det, er det hjemlige kulturgods, han fragter med sig; jeg tænker især på de mange åbenlyse og skjulte citater, som han elsker at benytte. Han har jo også på den måde et kærligt og kreativt forhold til sine ældre digterkolleger, H.C. Andersen og Grundtvig fx. Derimod opfatter jeg ikke hans underdrivelser og hans ironi som særdanske træk. De er af mere almen karakter og har en bred, direkte appel til et internationalt publikum. Det har jeg oplevet ved flere lejligheder.

Cynthia Rosalina 2003

Benny Andersen er som en tavle, man kan folde
ud, Tavlen har en mørk og en lys side.
En tungsindig og en let. En flink og en farlig.
Liv blandet med død.

Marianne Krogh Andersen 2003

Hvis nogen indser noget om deres liv ved at læse mine digte, er det ikke, fordi jeg siger: "I skal gøre sådan og sådan, eller I skal stemme på det og det parti." Det kan jeg ikke. Jeg kan kun dele ud af den rigdom', jeg føler, jeg har fået.

B.A. 2003

*Far hen
Far hen
og vær til stede d. 14.
Vær i det hele taget til stede
Så meget som muligt*

B.A. 1974

Det er umuligt at komme uden om ordet *sødme* i forbindelse med denne Andersen. Men der er ikke tale om en sød sødme. Der er noget syrligt, distinkt blandet op i den. Ikke noget spidst, men en genert kølighed, båret af humor og snurrighed. "Fuglene synger i flok, når de er mange nok". Kun en surrealist med fod på den æstetiske bremsepedal kunne finde på det og slippe af sted med det. Og hvis vi skal ind på det specifikt danske i forbindelse med Benny Andersen, så prøv lige at oversætte de linjer af Svante til næsten et hvilket som helst kendt sprog. Det går ikke!

Klaus Rifbjerg 2003

Det mørke er altid med i alt, hvad jeg skriver – sammen med det lyse. Jeg bliver ofte tolket som lidt af en hyggeonkel. Der er folk, som kun vil læse mig med det ene øje. Men jeg vil gerne læses med begge øjne.

B.A. 2003

III. af *Snøvsen*
(tegnet af Signe Plesner Anderswen, 1967)

Benny Andersen som komponist

Benny Andersen har udtalt, at han som turnerende barpianist i 1950'erne mere spillede med tilhørerne end for dem. Det er nærliggende at tro, at denne periode har åbnet hans øjne og ører for tilværelsens mange pudsigheder.

I hvert fald har komponisten Benny Andersen rendyrket det uventede, næsten på samme måde som i sine digte. Det sker, når han krydrer en ellers stilfærdig vise med en jazzakkord og et par blå toner, eller når han driller os med en overraskende melodisk afslutning.

Det er karakteristisk, at hans musik lægger sig tæt op ad talesprogets rytme, og at stilen ofte er udpræget nordisk – lys og enkel. Det årelange musikalske samarbejde med Povl Dissing har gjort Andersens toner til folke-eje. Men mange af melodierne giver også plads til andre fortolkninger, og de kan endda indgå i et sammenhængende dramatisk forløb som her.

Lars Boye

Benny Andersen

Mine sange er flyvende breve

Forfatter ... **Benny Andersen**

Musik ... **Benny Andersen m.fl.**

Iscenesættelse ... **Jørgen Heiner**

Scenografi ... **Jørn Walsøe**

Kostumier ... **Hanne Gissel**

Koreograf ... **Chris Blackwell**

Lysdesign ... **Jesper Ahnfeldt-Møllerup**

Assistent for lysdesign ... **Jacob Rosenberg**

Musikalsk indstudering ... **Lars Boye**

Jette Sophie Sievertsen

Christian Steffensen

Lars Boye ved flyglet

Urpremiere Aarhus Teater Cabarets scenen 27. februar 2004

Forestillingens varighed: ca. 1 time og 45 minutter inkl. pause

Teaterchef ... **Palle Jul Jørgensen**

Programredaktion ... **Jørgen Heiner og Agnete Krogh**

Foto fra afsluttende prøver ... **Jan Jul**

Plakat ... **Susanne Hansen-Stavnsbjerg**

Program layout ... **Jørn Moesgård as**

Tryk ... **EJ Graphic A/S**

Læs om skuespillerne på **www.aarhusteater.dk**

www.aarhusteater.dk udvikles i samarbejde med

webbureauet Novisell ApS og

softwareudvikleren Dynamic Systems A/S

NOVI **dynamic** **WEB**®

Hovedsponsorer:

Nykredit

 CERES

 MORGENAVISEN
Jyllands-Posten

Skandinavisk
Tobakskompagni

Eventsponsorer:

 Danske Bank

 Lindpro

Aarhus Teater
er støttet af
Århus Amt

Benny Andersen

- 1929 født i København
1948 student
1949-59 turnerede som pianist
1959-63 ansat som pianist i København
- (1) 1960 Den musikalske ål (d)
(2) 1962 Kamera med køkkenadgang (d)
1963 Nikke nikke Nambo (børnebog)
1964 Lille Peter Dille (børnebog)
- (3) 1964 Den indre bowlerhat (d)
1964 tildelt Louisiana-prisen
1965 Puderne (n)
1965 tildelt Carl Møllers humoristlegat
1965 tildelt Arbejdernes fællesorganisations kulturpris
- (4) 1966 Portrætgalleri (d)
1966 Os (blandede skrifter)
1966 tildelt Kritikerprisen
1967 Snøvsen og Eigil og katten i sækken (børnebog)
1968 Tykke-Olsen m.fl. (n)
- (5) 1969 Det sidste øh (d)
1969 Den hæse drage (børnekomedie)
1970 Lejemorderen og andre spil (sk)
1970 Snøvsen på sommerferie (børnebog)
- (6) 1971 Her i reservatet (d)
1971 Man burde burde. Digte 1960- 69
1972 Man sku' være noget ved musikken (film, s.m. Henning Carlsen)
- (7) 1972 Svantes viser. En sanghistorie
1972 Snøvsen og Snøvsine (børnebog)
1973 Barnet der blev ældre og ældre (a)
1973 Undskyld hr.,- hvor ligger naturen? (børnelytterroman)
- (8) 1974 Personlige papirer (d)
1974 tildelt H.C. Andersen-legatet
1975 En lykkelig skilsmisse (film, s.m. Henning Carlsen)
1975 tildelt De Gyldne Laurbær
- (9) 1976 Nomader med noder (d)
(10) 1978 Under begge øjne (d)
(11) 1979 Himmelspræt eller Kunsten at komme til verden (d)
1979 Orfeus i undergrunden (hørespil)
1980 Kolde fødder (sk)
- (12) 1981 Oven visse vande (viser)
1981 På broen (r)
1983 Over skulderen (n)
1984 Snøvsen hopper hjemmefra (børnebog)
- (13) 1985 Tiden og storken (d)
(14) 1985 Hymner og ukrudt (viser)
1986 Hyddelihat (børnebog)
- (15) 1987 Andre sider (d)
(16) 1988 Over adskillige grænser (blandede skrifter s.m. Povl Dissing)
1989 Lille pige med stor effekt (børnebog)
- (17) 1991 Chagall og skorpiondans (d)
1992 Snøvsen (børnebog)
- (18) 1993 Denne kommen og gåen (d)
1994 Snøvsen ta'r springet (børnebog)
- (19) 1996 Verden udenfor syltetøjsglasset (d)
1998 Samlede Digte 1960-1996
- (20) 1998 Skynd dig langsomt (sange)
1999 Telefon (hørespil)
1999 Benny Andersen læser Benny Andersen (cd)
- (21) 2001 Sjælen marineret (d)
2001 Samlede Digte 1960-2001
2003 Samlede Noveller